

AGENDA NAȚIONALĂ DE BUSINESS

BULETIN INFORMATIV

Nr. 85

Noutăți legislative și alte știri relevante

01.08.2016 – 31.08.2016

În perioada 1 – 31 august 2016, echipa IDIS "Viitorul"/ANB a continuat să monitorizeze implementarea propunerilor incluse în Agenda Națională de Business. Acest buletin este structurat în două secțiuni: prima conține monitorizarea modificărilor legislative și a noutăților privind implementarea priorităților stabilite în Agenda Națională de Business 2012 – 2013, iar cea de-a doua conține alte noutăți de interes pentru mediul de afaceri.

Chișinău, 2016

Sumar:

I. Noutăți relevante pentru implementarea Agendei Naționale de Business 2012 – 2013

- 1.1. Au intrat în vigoare legea care prevede confiscarea averilor nejustificate și legea privind evaluarea integrității instituționale.**
- 1.2. Noi modificări instituționale și de procedură referitor la organele împuternicite cu funcții de control și de urmărire penală în privința activității economice.**
- 1.3. Ministerul Finanțelor a prezentat pentru examinare și avizare proiectul hotărârii Guvernului pentru aprobarea Regulamentului privind Vocabularul comun al achizițiilor publice (CPV).**
- 1.4. Proiectul politicii bugetar fiscale (2017) propune implementarea conceptului de Soluție Fiscală Individuală Anticipată (SFIA).**
- 1.5. Proiectul de lege cu privire la modificarea și completarea unor acte legislative în partea ce ține de realizarea politicii fiscale și vamale pentru anul 2017 și perfecționarea legislației fiscale și vamale**
 - 1.5.1. Agenda Națională de Business analizează politica fiscală și vamală pentru anul 2017.**
- 1.6. Ministerul Economiei a respins 79 la sută din solicitările privind efectuarea controalelor**

II. Alte noutăți de interes pentru mediul de afaceri

- 2.1. Ministerul Economiei prognozează o creștere a exporturilor de 6%, în următorii trei ani**
- 2.2. Exportul mărfurilor este în scădere. Ce exportă de fapt Moldova**
- 2.3. Forța de muncă în Republica Moldova: ocuparea și șomajul în trimestrul II 2016**
- 2.4. Transportul de mărfuri și pasageri în Republica Moldova, în ianuarie-iulie 2016**

I. Noutăți relevante pentru implementarea Agendei Naționale de Business 2012 – 2013

1.1. Au intrat în vigoare legea care prevede confiscarea averilor nejustificate și legea privind evaluarea integrității instituționale.

Legea cu privire la Autoritatea Națională de Integritate prevede dreptul statului de a iniția procedura de confiscare a bunurilor, în cazul în care acestea nu pot fi justificate. Legea prevede că la procedura propriu-zisă

se va recurge numai dacă va exista o hotărâre definitivă prin care se va constata „caracterul nejustificat al averii”. Următorul pas este înștiințarea Ministerului Finanțelor, care ar urma să execute procedura de confiscare. Documentul mai prevede că procedura de executare a hotărârii judecătorești de confiscare a averii continuă și împotriva moștenitorilor. Guvernul urmează, în termen de 6 luni, să aducă toate actele legislative în concordanță cu prevederile acestei legi și să fie puse în aplicare mecanismele de funcționare.

Totodată, potrivit noii legi privind evaluarea integrității instituționale, inițial, instituțiile responsabile de testări – CNA și SIS – vor stabili dacă entitățile publice respectă politicile anticorupție. În cazul în care există o bănuială rezonabilă că angajații unei instituții se dedau actelor de corupție, CNA va trebui să obțină acordul instanței de judecată pentru a demara testarea integrității în acea instituție. De asemenea, instanța va decide și eșantionul celor testați: 10%, 30% etc. dintre angajați. Agenții publici supuși testării integrității profesionale vor fi selectați în mod aleatoriu, în funcție de riscurile de corupție identificate. Sub incidența noii legi cad și judecătorii, și procurorii. Astfel, aceștia vor fi testați, prin intermediul unor situații fictive, dacă acceptă favoruri, bunuri pentru ca să

încalce legea. Totodată, persoanele care au căzut testul integrității nu vor putea accede în funcția de magistrat. Pentru mai multe detalii accesați [aici](#)

1.2. Noi modificări instituționale și de procedură referitor la organele împuternicite cu funcții de control și de urmărire penală în privința activității economice.

Ministerul Justiției propune crearea unei structuri noi – Direcția generală investigare a fraudelor, care se va supune direct Inspectoratului General al Poliției (IGP), fără

intermedierea de către Inspectoratul Național de Investigații (INI), în subordinea căruia se află, în prezent, această Direcție. Mai mult, noua structură va investiga doar fraudele economice. De asemenea, se propune crearea a trei subdiviziuni teritoriale ale noii Direcții, care vor fi amplasate în sediile comisarierilor de poliție din municipiul Chișinău, municipiul Bălți și orașul Cahul.

Potrivit autorilor proiectului, „formula actuală de organizare a activității de prevenire, combatere și investigare a fraudelor economice este una ineficientă, care implică o monitorizare defectuoasă a activității ofițerilor de integritate din subdiviziunile teritoriale ale DIF și, în consecință sporirea riscurilor de abuz în activitatea de serviciu, manifestate inclusiv prin controale ilegale la sediile și locurile de activitate a agenților economici, precum și de coruptibilitate a ofițerilor de investigații din cadrul acestei Direcții”. Crearea noii Direcții va preveni tergiversarea demarării urmăririi penale (eventuala propunere a ofițerului de investigații de a începe urmărirea penală trebuie să parcurgă un șir de aprobări și

coordonări pentru a se lua o decizie definitivă în acest sens). De asemenea, va elimina „lanțul” birocratic, care reduce semnificativ din celeritatea activității de cercetare a infracțiunilor economice și constituie unul din factorii ce împiedică soluționarea cu succes a cauzei penale.

Plus la aceasta, Ministerul Justiției propune o inițiativă legislativă prin care delegă Procuraturii dreptul de a declanșa urmărirea penală în cazul infracțiunilor depistate de FISC și care au fost săvârșite în proporții deosebit de mari. În restul cazurilor, urmărirea penală revine Direcției Generale de Investigare a fraudelor economice din cadrul Inspectoratului General de Poliție.

Pentru mai multe detalii accesați [aici](#)

1.3. Ministerul Finanțelor a prezentat pentru examinare și avizare proiectul hotărârii Guvernului pentru aprobarea Regulamentului privind Vocabularul comun al achizițiilor publice (CPV).

CPV reprezintă un sistem unic de clasificare aplicabil achizițiilor publice, în scopul unificării referințelor folosite de autoritățile contractante pentru descrierea obiectului achiziției. Astfel, produsele sau serviciile pentru care se vor organiza licitațiile vor fi descrise prin coduri numerice și alfanumerice. Codurile sunt expuse în Vocabularul comun al achizițiilor publice separat pentru bunuri, lucrări și servicii. Acestea conțin părți sau combinații întregi de informații, cum ar fi denumirea principală a bunului sau destinația sa, iar în cazul serviciilor și lucrărilor, codurile conțin informații referitoare la tipul de serviciu sau lucrări ce urmează să fie furnizate sau executate.

Impactul major al acestui clasificator în mod primordial constituie creșterea calității anunțurilor și reducerii timpului necesar publicării acestora, inclusiv posibilitatea realizării unor statistici de calita-

te bazate pe un sistem de clasificare unic și cu largă răspândire în cadrul Uniunii Europene. Totodată, CPV oferă posibilitatea utilizării acestuia ca Nomenclator unic al bunurilor, lucrărilor și serviciilor în cadrul Sistemului Informațional Automatizat „Registrul de Stat al Achizițiilor Publice” ceea ce ușurează în mod considerabil activitatea atât a autorităților contractante cât și a operatorilor economici la inițierea și desfășurarea procedurilor de achiziții publice.

Pentru mai multe detalii accesați [aici](#)

1.4. Proiectul politicii bugetar fiscale (2017) propune implementarea conceptului de Soluție Fiscală Individuală Anticipată (SFIA).

Potrivit documentului, SFIA este un act emis de autoritățile fiscale în vederea soluționării unei cereri a persoanei fizice și persoanei juridice ce desfășoară activitate de întreprinzător referitoare la reglementarea unor situații fiscale specifice. Prin emiterea unei SFIA, organul fiscal va preciza modul în care urmează a fi aplicate prevederile legislației fiscale pentru o anumită situație sau în cazul unor tranzacții specifice.

Din momentul emiterii, SFIA devine obligatorie pentru organele fiscale și alte organe cu atribuții de administrare fiscală, cu condiția că termenii și condițiile stabilite inițial să fie respectate de către persoana fizică și persoana juridică ce desfășoară activitate de întreprinzător, iar cadrul legal fiscal să rămână neschimbat. În consecință, contribuabilul va reduce expunerea față de eventualele riscuri fiscale care ar putea decurge din interpretarea eronată a normelor fiscale și va obține certitudine vizavi de tratamentul fiscal aferent tranzacțiilor desfășurate.

Implementarea conceptului și procedurii de emiterie a SFIA va reduce situațiile de conflict între autorități și persoanele fizice și persoanele juridice ce desfășoară activitate de întreprinzător și va servi drept oportunitate de perfecționare a legislației fiscale. Adoptarea unui cadru legislativ funcțional în domeniul SFIA, precum și asigurarea conformării practicii autorităților fiscale cu aceste prevederi normative va încuraja companiile ce intenționează să efectueze investiții în Republica Moldova.

Pentru mai multe detalii accesați [aici](#).

1.5. Proiectul de lege cu privire la modificarea și completarea unor acte legislative în partea ce ține de realizarea politicii fiscale și vamale pentru anul 2017 și perfecționarea legislației fiscale și vamale.

Ministerul Finanțelor a remis spre examinare și avizare setul de materiale ce vizează modificarea și completarea unor acte legislative în partea ce ține de realizarea politicii fiscale și vamale pentru anul 2017 și perfecționarea legislației fiscale și vamale.

Prezentul proiect de lege conține, în fond, propuneri de modificare și completare a unor acte legislative, care rezultă din măsurile politicilor fiscale, vamale și bugetare pe anul 2017, bazate pe prevederile Programului de activitate a Guvernului, Strategiei Naționale „Moldova 2020”, Acordului de Asociere dintre Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele sale membre, pe de o parte, și Republica Moldova, pe de altă parte, altor programe și strategii naționale, acestea urmărind scopul alinierii politicii și legislației naționale privind domeniile fiscal și vamal la ACQUIS-ul comunitar, Acordul General pentru Tarife și Comerț (GATT), Acordul privind aspectele drepturilor de proprietate intelectuală legate de comerț (TRIPs), etc., precum și consolidarea veniturilor bugetare și simplificării administrării fiscale și vamale, relaxării agenților economici în aspect de desfășurare a activității economice, diminuării proporțiilor de evaziune fiscală și vamală, consolidării și eficientizării utilizării resurselor financiare publice.

Pentru mai multe detalii accesați [aici](#)

1.5.1. Agenda Națională de Business analizează politica fiscală și vamală pentru anul 2017.

Membrii ANB și experții IDIS au inițiat dezbateri pe marginea politicii fiscale și vamale propuse spre consultare de Ministerul de Finanțe. În baza platformei ANB vor fi elaborate și discutate propunerile mediului de afaceri pentru ca acestea să fie transmise Ministerului de Finanțe.

Agenda Națională de Business a elaborat Avizul cu privire la modificările Codului Muncii.

Ministerul Muncii și Protecției Sociale și a Familiei a propus spre consultare părților interesate modificările operate la Codul Muncii. Membrii Agendei Naționale de Business au abordat modificările propuse de MMPSF în cadrul ședințelor de lucru. În data de 21 august, avizul elaborat de ANB/IDIS a fost transmis MMPSF.

ANB/IDIS a participat la ședința de lucru GLAM

În cadrul grupului de lucru GLAM (grupul de lucru în domeniul muncii) de pe lângă consiliul economic a Prim Ministrului au fost abordate următoarele subiecte: lista documentelor obligatorii din lista oferită de ISM, și alte documente ce nu se regăsesc în listă și modificări în acte normative de rigoare.

1.6. Ministerul Economiei a respins 79 la sută din solicitările privind efectuarea controalelor.

În perioada 1 aprilie – 1 iulie curent, în adresa Ministerului Economiei, de la organele abilitate cu funcții de control au parvenit 76 demersuri privind inițierea procedurii verificărilor de stat la fața locului, dintre care 14 au fost respinse deoarece nu cad sub prevederile moratoriului. Din cele 62 cazuri examinate, 79 la sută din demersurile organelor abilitate cu funcții de control privind efectuarea verificărilor la diferiți agenți economici au fost respinse.

Din cele 49 decizii de respingere a inițierii procedurii de control la fața locului, peste 61% au fost refuzate din motivul că informația prezentată nu era amplă și clară pentru a atesta existența temeiurilor pentru verificări, iar 15 cazuri nu au fost susținute deoarece nu conțineau toată informația necesară conform specificărilor din formularul-tip. Cele mai multe decizii de refuz privind inițierea controlului de stat la fața locului au fost pronunțate asupra demersurilor parvenite din partea Inspectoratul Ecologic de Stat (15), Inspekția de Stat în Construcții (7), Inspectoratul Energetic de Stat și Inspectoratul Fiscal Principal de Stat (câte 6), Agenția pentru Protecția Consumatorilor (5 decizii). Inspectoratul Fiscal Principal de Stat este instituția cu

cele mai multe solicitări aprobate privind inițierea controlului de stat la fața locului (7), aceasta fiind urmată de IP ”Căpitănia Portului Giurgiulești” și Inspectoratul Energetic de Stat (cu câte 2 decizii). În perioada respectivă de timp au fost documentate un șir de abateri de la prevederile cadrului legal, inclusiv prin efectuarea controlului în lipsa deciziei Ministerului Economiei (3 cazuri), depășirea limitelor deciziei Ministerului Economiei referitor la obiectul controlului (1 caz), precum și sistarea activității agentului economic, fiind încălcate prevederile Legii privind moratoriul asupra controlului de stat (1 caz).

Moratoriul asupra controlului de stat a fost instituit de Guvernul Republicii Moldova, în baza Legii nr.18 din 4 martie, începând cu 1 aprilie 2016, inițial pentru 3 luni, apoi acesta fiind prelungit pentru o nouă perioadă de 180 de zile până la 30-septembrie curent.

2.1. Ministerul Economiei prognozează o creștere a exporturilor de 6%, în următorii trei ani

Restabilirea cererii externe, creșterea calitativă a exporturilor și integrarea produselor moldovenești în fluxurile internaționale va oferi posibilitatea de a majora exporturile în următorii trei ani, consideră Ministerul Economiei.

Ministerul Economiei prognozează a creștere a exportului de mărfuri în perioada anilor 2017 - 2019 cu circa 5,7% anual, iar a importurilor cu circa 4,7% anual.

Potrivit experților Ministerului Economiei, factorii care vor contribui la majorarea treptată a exporturilor în perioada de prognoză sunt restabilirea cererii externe, ofertei interne la produsele agricole, creșterea calitativă a exporturilor, în special, datorită investițiilor efectuate în extinderea și reînnoirea bazei tehnologice, și, respectiv, integrarea produselor moldovenești în fluxurile internaționale.

În scopul extinderii și diversificării piețelor de export pentru produsele moldovenești, precum și reieșind din existența unui interes sporit din partea agenților economici autohtoni din domeniul agroalimentar de a stabili relații comerciale cu Republica Populară Chineză și Republica Arabă Egipt, Ministerul Economiei a inițiat consultările privind oportunitatea negocierii unor eventuale Acorduri de Comerț Liber interstatale cu statele respective.

2.2. Exportul mărfurilor este în scădere. Ce exportă de fapt Moldova

În prima jumătate a acestui an exporturile de mărfuri din Republica Moldova au înregistrat o scădere cu 8,8% până la 905,4 milioane de dolari. Potrivit Biroului Național de Statistică (BNS) această evoluție s-a datorat în special scăderii cu circa 13,3% a exporturilor de mărfuri autohtone, care au constituit 571,5 milioane de dolari (63,1% din total exporturi).

În schimb reexporturile de mărfuri străine au rămas la nivelul aceleiași perioade din 2015, însumând 333,9 milioane de dolari, ceea ce reprezintă 36,9% din totalul exporturilor, scrie Moldstreet.com

Reexporturile de mărfuri după prelucrare au deținut 23,9% din total exporturi, iar reexporturile de mărfuri clasice, care nu au suferit transformări esențiale - 13,0%.

BNS nu oferă date privitor la tipurile de mărfuri ce sunt reexportate, dar principala țară de destinație a reexporturilor este România.

În același timp în această perioadă livrările de fructe și legume s-au redus cu aproape 38%, în timp ce exporturile de grăsimi și uleiuri vegetale, la fel ca și cele de produse medicinale și farmaceutice au scăzut de circa două ori.

Pe de altă parte, s-au înregistrat creșteri la exporturile de fire, țesături și articole textile (de 1,7 ori), mobilă și părțile ei (+27,4%), articole prelucrate din metal (de 1,8 ori), vehicule rutiere (de 2,1 ori), produse chimice organice (de 6,8 ori), îmbrăcăminte și accesorii (+4,1%), băuturi alcoolice și nealcoolice (+7,5%), animale vii (de 3,1 ori), care au atenuat reducerea pe total exporturi cu 5,2%.

Forța de muncă în Republica Moldova: ocuparea și șomajul în trimestrul II 2016

Biroul Național de Statistică anunță că, în trimestrul II 2016 populația economic activă (populația ocupată plus șomerii) a Republicii Moldova a constituit 1 362,9 mii persoane, fiind în creștere cu 1,8% (23,7 mii) față de trimestrul II 2015. Structura populației active nu s-a modificat semnificativ: 96,0% o constituie persoanele ocupate și 4,0% - șomerii.

Disparități importante pe sexe și medii în cadrul persoanelor economic active nu s-au înregistrat: ponderea bărbaților (49,6%) a fost aproximativ egală cu cea a femeilor (50,4%), iar ponderea persoanelor economic active din mediul rural a fost mai mare față de cea a populației active din mediul urban: respectiv 56,1% și 43,9%. Pentru mai multe detalii [aici](#).

2.4. Transportul de mărfuri și pasageri în Republica Moldova, în ianuarie-iulie 2016

Biroul Național de Statistică informează, că în luna iulie 2016 întreprinderile de transport feroviar, auto, fluvial și aerian au transportat 1 177,4 mii tone de mărfuri, cu 8,1% mai mult față de luna precedentă și cu 10,9% mai puțin în raport cu luna iulie 2015. Parcursul mărfurilor în luna iulie 2016 a totalizat 318,1 mil. tone-km, cu 0,3% mai mult față de luna iunie 2016 și cu 7,3% mai puțin comparativ cu luna corespunzătoare din anul 2015.

În ianuarie-iulie 2016 întreprinderile de transport feroviar, auto, fluvial și aerian au transportat 6 506,0 mii tone de mărfuri, volum inferior celui înregistrat în perioada similară din anul 2015 cu 11,7%. Parcursul mărfurilor a totalizat 2 036,9 mil. tone-km, cu 6,3% mai puțin comparativ cu ianuarie-iulie 2015.

Platforma comună de susținere a ANB cuprinde reprezentanții a mai mult de 30 dintre cele mai influente și active asociații de business la nivel național și camere de comerț la nivel regional care, împreună cu comunitatea de experți, doresc să influențeze politica economică, prin participarea lor activă și transparentă în procesul decizional în domeniul reglementării activității